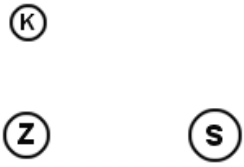

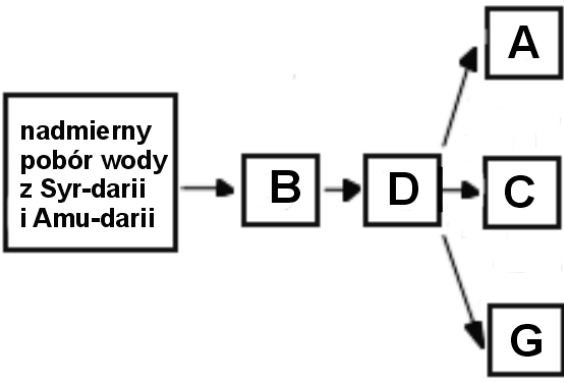
**ODPOWIEDZI I SCHEMAT PUNKTOWANIA
POZIOM ROZSZERZONY**

Nr zad.	Przewidywana odpowiedź	Punktacja	Kryteria zaliczenia
1.	Największa wartość: 400 m n.p.m. Najmniejsza wartość: 260 m n.p.m.	0 - 1	Za poprawne podanie obu wartości poziomic 1 pkt
2.	Np. Różnica wysokości: 483 m n.p.m. – 273 m n.p.m. = 210 m Różnica temperatury: 210 m : 100 = 2,1 2,1 x 0,6°C = 1,26°C Temperatura na szczycie: 21°C – 1,26°C = 19,74 °C = 19,7°C	0 - 2	Za poprawny sposób obliczenia 1 pkt Za poprawny sposób obliczenia i poprawny wynik 2 pkt (uznajemy wynik z przybliżeniem do 0,1°C)
3.	<u>Las Majdan, np.:</u> - niski poziom hałasu (teren oddalony od siedzib ludzkich, brak dróg o dużym natężeniu ruchu) - lasy w najbliższym otoczeniu - występowanie potoku - występowanie punktu widokowego i szlaku turystycznego <u>Gródek n. Dunajcem, np.:</u> - dobry dojazd (droga wojewódzka nr 975) - istniejąca infrastruktura techniczna - bliskość Jeziora Rożnowskiego i z tego wynikająca możliwość uprawiania sportów wodnych	0 - 2	Za poprawne podanie: - dwóch argumentów dla Lasu Majdan 1 pkt - dwóch argumentów dla Gródka nad Dunajcem 1 pkt
4.	Np.: - koncentracja osiedli w dolinie Dunajca - doliną – naturalnym obniżeniem terenu – prowadzą drogi - konieczność budowy i utrzymania mostów oraz kładek na Dunajcu - drogi są zagrożone zniszczeniem podczas powodzi	0 - 2	Za poprawne podanie: - jednego argumentu 1 pkt - dwóch argumentów 2 pkt
5.	Np. 1 cm – 0,5 km 1 cm ² – 0,25 km ² 1 cm ² – 0,25 km ² x cm ² – 16 km ² Odpowiedź: x = 64 cm ²	0 - 2	Za poprawny sposób obliczenia 1 pkt Za poprawny sposób obliczenia i poprawny wynik 2 pkt
6.	Np. - przeciwpowodziowa - energetyczna - rekreacyjna - zaopatrzenie w wodę ludności i przemysłu	0 - 2	Za poprawne podanie: - dwóch przykładów funkcji 1 pkt - trzech przykładów funkcji 2 pkt

7.	Np. W zbiorniku wodnym akumulują się osady skalne transportowane przez Dunajec.	0 - 1	Za poprawne podanie przyczyny 1 pkt
8.	Orogeneza: alpejska Era geologiczna: kenozoiczna	0 - 1	Za poprawne podanie nazwy orogenezy i ery geologicznej 1 pkt
9.	Rysunek A: 0°, 21 III Rysunek B: 23°27'N, 21 III Rysunek C: 66°33'N, 22 VI	0 - 2	Za poprawne przyporządkowania szerokości geogr. i dat: - do dwóch rysunków 1 pkt - do trzech rysunków 2 pkt
10.	Np: <u>I sposób:</u> 6.40 + 12 godz. = 18.40 18.40 – 6 godz. = <u>12.40</u> <u>II sposób:</u> 6.40 – 6 godz. = 0.40 0.40 + 12 godz. = <u>12.40</u>	0 - 2	Za poprawny sposób obliczenia 1 pkt Za poprawny sposób obliczenia i poprawny wynik 2 pkt
11.	Pobrzeże Słowińskie – klif – morze - erozja Tatry - dolina U-kształtna - lodowiec górski - erozja Pojezierze Pomorskie – sandr - wody fluwiogłacjalne - akumulacja Wyżyna Lubelska - wąwóz lessowy - woda opadowa - erozja	0 - 2	Za poprawne uzupełnienie w tabeli: - dwóch lub trzech wierszy 1 pkt - czterech wierszy 2 pkt
12.	a) A - płaszcz (Ziemi) B - jądro zewnętrzne C - jądro wewnętrzne b) nieciągłość Mohorovičića lub nieciągłość Moho	0 - 2	a) Za poprawne podanie nazw trzech warstw 1 pkt b) Za poprawne podanie nazwy powierzchni nieciągłości 1 pkt
13.	a) skała: wapień, okres geologiczny: jura b) perm c) warstwa A jest starsza od wapieni, a młodsza od łupków	0 - 3	Za poprawne odpowiedzi do każdego podpunktu po 1 pkt
14.	C - zwrotnikowych	0 - 1	Za poprawną odpowiedź ... 1 pkt
15.	B. zstępujące ruchy mas powietrza w troposferze D. oddziaływanie zimnego prądu morskiego	0 - 1	Za poprawny wybór dwóch przyczyn 1 pkt
16.	Większe średnie zasolenie wód w M. Czerwonym wynika np. z: - wyższych temperatur powietrza, które sprzyjają większemu parowaniu wody - mniejszych opadów atmosferycznych - mniejszego dopływu słodkiej wody z lądów	0 - 2	Za poprawne podanie: - jednej przyczyny 1 pkt - dwóch przyczyn 2 pkt

17.	Np. a) zasolenie wód wzrasta wraz ze wzrostem głębokości b) zasolenie wód przypowierzchniowych zmniejsza się od cieśnin duńskich ku Zatoce Fińskiej	0 - 2	a) Za poprawną odpowiedź ... 1 pkt b) Za poprawną odpowiedź ... 1 pkt
18.	a) opis poprawnie wykonanego rysunku: Księżyc i Słońce muszą być tak usytuowane względem Ziemi, aby linia prosta przechodząca przez Księżyc i Ziemię była prostopadła do linii prostej przechodzącej przez Słońce i Ziemię (jak w przykładzie poniżej) b) nów, pełnia.	0 - 2	a) Za poprawnie wykonany rysunek (ciała niebieskie są odpowiednio usytuowane względem siebie i oznaczone) 1 pkt b) Za poprawny wybór dwóch faz Księżyca 1 pkt
19.	<u>Europeidalna</u> : Maroko, Ukraina, Argentyna. <u>Mongoloidalna</u> : Korea Północna, Chiny, Tajlandia <u>Negroidalna</u> : Zimbabwe, Angola, Kamerun	0 - 2	Za poprawne przyporządkowanie: - sześciu, siedmiu lub ośmiu państw 1 pkt - wszystkich (dziewięciu) państw 2 pkt
20.	Np. <u>Indianie</u> : są potomkami pierwotnych mieszkańców obszarów dzisiejszej Brazylii. <u>Murzyni</u> : sprowadzenie z Afryki Murzynów - niewolników do pracy na plantacjach. <u>Metysi</u> : odmiana powstała w wyniku mieszania się odmian: mongoloidalnej (Indianie) i europeidalnej (biała ludność, przybyła głównie z Europy)	0 - 2	Za poprawne wyjaśnienie występowania: - dwóch grup ludności 1 pkt - trzech grup ludności 2 pkt
21.	pomorskie, warmińsko-mazurskie, małopolskie, podkarpackie	0 - 1	Za poprawne podanie nazw czterech województw 1 pkt
22.	kartogram	0 - 1	Za poprawne podanie nazwy metody 1 pkt

23.	<p>Np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rosnący poziom wykształcenia kobiet - rosnący poziom aktywności zawodowej kobiet - zmiana modelu rodziny na 2+1 - ubożenie części społeczeństwa - trudności w znalezieniu pracy - pracodawcy nie sprzyjają pracującym matkom - zaniechanie skutecznej polityki prorodzinnej państwa - mężczyzna nie jest w stanie utrzymać rodziny i kobieta musi pracować - choroby cywilizacyjne, np. bezpłodność 	0 - 2	<p>Za poprawne podanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dwóch przyczyn 1 pkt - trzech przyczyn 2 pkt
24.	<p>Np.:</p> $\begin{array}{rcl} 1 \text{ ha} & - & 7,1 \text{ t} \\ 582 \text{ 000 ha} & - & x \\ x=582 \text{ 000 ha} \times 7,1 \text{ t} & = & 4 \text{ 132 200 t} \\ \approx & 4,1 \text{ mln t} & \end{array}$	0 - 1	<p>Za poprawne obliczenia i poprawny wynik 1 pkt</p>
25.	<p>Uprawa intensywna: B, D. Uprawa ekstensywna: C, E.</p>	0 - 1	<p>Za poprawne pogrupowanie wszystkich państw 1 pkt</p>
26.	<p>Rafineria Gdańska – znajduje się w pobliżu portu, do którego drogą morską importuje się ropę naftową Rafineria Płocka – znajduje się w sąsiedztwie rurociągu, którym ropa naftowa jest dostarczana z Rosji Rafineria w Gorlicach - powstała na bazie miejscowych złóż ropy naftowej</p>	0 - 2	<p>Za podanie głównego czynnika lokalizacji dla:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dwóch rafinerii 1 pkt - trzech rafinerii 2 pkt
27.	<p>Np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zanieczyszczenie środowiska ropą naftową w wyniku katastrofy tankowca - zanieczyszczenie środowiska w wyniku wycieku ropy z uszkodzonego, nieszczelnego rurociągu - straty finansowe wynikające z kradzieży ropy bezpośrednio z rurociągu - - rozwój przemysłu stoczniowego produkującego tankowce - rozwój przemysłów produkujących infrastrukturę rurociągową - konflikty między państwami, przez które biegnie rurociąg lub jest planowana jego budowa. 	0 - 2	<p>Za poprawne podanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dwóch konsekwencji 1 pkt - trzech konsekwencji 2 pkt

28.	Np. a) długość linii kolejowych ogółem jest większa w państwach o dużej powierzchni b) gęstość linii kolejowych jest większa w państwach o małej powierzchni	0 - 1	Za poprawne sformułowanie dwóch wniosków 1 pkt
29.	Bałtyk, Niemen, Puszcza Białowieska, Bug, Karpaty	0 - 1	Za poprawne podanie nazw pięciu euroregionów 1 pkt
30.	Wierszami od góry: Polska Japonia Meksyk	0 - 1	Za poprawne przyporządkowanie trzech państw 1 pkt
31.	a) Od góry: Malbork Zamość b) Białowieski Park Narodowy	0 - 2	a) Za poprawne podpisanie dwóch fotografii 1 pkt b) Za poprawne podanie nazwy parku narodowego 1 pkt
32.	A. Polskie morze terytorialne. C. Wyłączna strefa ekonomiczna Polski.	0 - 1	Za poprawną odpowiedź ... 1 pkt
33.	Np. - budowa dużych zbiorników retencyjnych na rzekach - spowolnienie odpływu wody (mała retencja) dzięki budowie małych zbiorników wodnych, jazów lub dzięki zwiększaniu zadrzewienia danego obszaru - zapobieganie utracie jakości wody dzięki budowie oczyszczalni ścieków - stosowanie racjonalnej melioracji gruntów.	0 - 2	Za poprawne podanie: - dwóch propozycji 1 pkt - trzech propozycji 2 pkt
34.	 <p>Uwaga: litery A, C, G mogą być wpisane w dowolnej kolejności pionowej</p>	0 - 2	Za poprawne uzupełnienie modelu literami B i D 1 pkt Za poprawne uzupełnienie modelu literami A, C, G 1 pkt

35.	<p>Np.</p> <p>a) <u>Przyczyny</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - duża emisja zanieczyszczeń gazowych (w tym dwutlenku węgla) przez zakłady przemysłowe i gospodarkę komunalną do atmosfery - wzrost emisji spalin związany z rozwojem transportu samochodowego - duża emisja metanu na skutek rozwoju rolnictwa (m.in. wynik uprawy ryżu, chowu bydła) - wycinanie lasów. <p>b) <u>Następstwa</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzrost tempa topnienia lodowców - podniesienie poziomu wody w oceanach - zmiany linii brzegowej jako skutek podniesienia poziomu wody w oceanach - zatopienie nizin przybrzeżnych oraz wysp koralowych - zmiana zasięgu stref klimatycznych - anomalie pogodowe - pustynnienie. 	0 - 2	<p>a)</p> <p>Za poprawne podanie dwóch przyczyn 1 pkt</p> <p>b)</p> <p>Za poprawne podanie dwóch następstw 1 pkt</p>
36.	<p>a) Jangcy lub Chang Jiang</p> <p>b) np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - migracje ludności z obszarów przeznaczonych do zalania wodami zbiornika - straty materialne na skutek zniszczenia infrastruktury (zabudowań, dróg) - duża powierzchnia wód zbiornika prowadzi do zmian mikroklimatu (m.in. wzrostu wilgotności, zwiększenia parowania) - w zmienionym środowisku ulegają zagładzie niektóre gatunki zwierząt i roślin (zmniejszenie różnorodności organizmów) - z zalanych terenów następują wymuszone migracje zwierząt - w zbiorniku następuje sedymentacja osadów niesionych przez rzekę, co wymusza kosztowne i trudne do wykonania oczyszczanie zbiornika. 	0 - 2	<p>a)</p> <p>Za poprawne podanie nazwy rzeki 1 pkt</p> <p>b)</p> <p>Za poprawne podanie dwóch argumentów 1 pkt</p>